

2. Levning af en rundhaug, liggende paa fjeldgrund. Den er ca. 14 m i tvermaal.
3. Rest af en rundhaug, liggende paa fjeldgrund lige i skiftet til Meling.

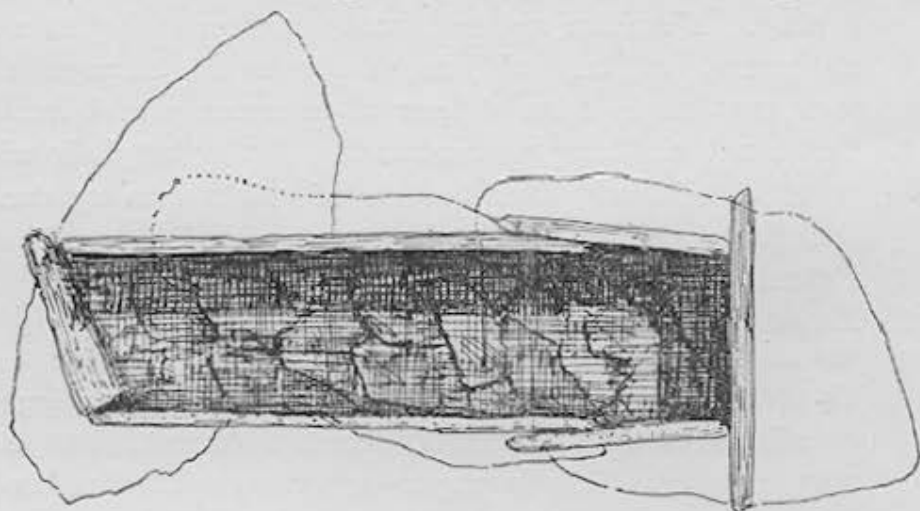
Meling.

1. Bautasten, ca. 4,5 m. høi. Ved foden er den 1,8 m bred og ved toppen omtrent det halve. Omkring dens fod ligger endel rullesten. Her skal for længere tid tilbage have været en stor rundhaug.
2. Langs en højderyg, der strækker sig i nordvestlig retning fra Palle Melings vaaningshus, sees rester af flere gravhauger. I den nordlige ende ligger:
  - a. En firkantet lav haug, 12,5 m lang og 5,8 m bred. I midten ligger en stor sten. Jeg har undersøgt stedet og fundet nordenfor den store sten rester af et yngre jernalders kvindeligt gravfund, der er blevet ødelagt ved en tidligere gravning, der er foretaget for saa lang tid tilbage, at ingen paa stedet kjender noget til udgravningen. Jeg fandt stykker af en saks, nøgel, linhekle, øre til et bronzebeslaat trækar, stykker af en lerskaal samt kul og brændte ben. Fundet vil blive nøjere beskrevet i aarsheftet for 1902.
Omtrent $1\frac{1}{2}$ m nordenfor ligger rester af en lignende firkantet gravplads, der for det meste er bortkjørt til vejgrus. Ved undersøgelse i den østlige udkant fandtes nogle smaa stykker af en grov lerurne.
  - b. En langhaug, der er 20,5 m lang og 5,5 m bred. Den er udgravet efter hele længden for længere tid tilbage. I den sydlige ende saaes et tydeligt gravkammer. Dette har jeg ladet rense og istandsætte. Det er nu 2,5 m langt, 78 cm bredt og bygget af store afrundede stene. Ved rensningen fandtes nogle stykker af en grov lerurne. I midten og den nordlige ende af haugen sees ogsaa spor af gravkamre.
  - c. Liden lav rundhaug, ca. 5 m i tvermaal, liggende straks nord for en stor rullesten. Jeg har undersøgt

haugen og fundet et yngre jernalders gravfund, der er ødelagt ved en tidligere udgravning, nemlig et øksblad, et ildstaal, en saks i brudstykker, en kniv, brudstykke af en sigd, et par smaastykker af et sværd, et lidet stykke af en skjoldbule, et bidselmundbid, et nøgelbeslag, en lang brynesten, klinknagler, kul og brændte ben. Fundet vil blive nøjere beskrevet i aarsheftet for 1902. — Gjenstande laa uregelmæssig spredt omkring, brynestenen i mange smaastykker og fliser, et her og et der. Stykkerne af saksen laa ligeledes spredt omkring i mulden.

- d. En lav oprodet og næsten udjævnet langhaug, hvis størrelse vanskelig lader sig bestemme. For endel aar tilbage blev her fundet nogle sammenrustede pilespidser, en jordhakke samt en sømglatte. Pilespidsene blev sendt museet. Jeg har undersøgt stedet i vinter. Langs bunden laa et ca. 80 cm bredt bælte af kul og kulblandet jord. Antagelig i midten af haugen laa en stor flad helle paa kant. Intet blev fundet.
  - e. Bundlaget af en næsten udjævnet rundhaug, der nu er 12,5 m i tvermaal. I denne er der for flere aar tilbage fundet en urne, der stod under en stenhelle. Urnen blev ikke opbevaret.
  - f. Liden græsklædt rundhaug, der omtrent er 8 m i tvermaal. Det er muligens en naturlig dannelse eller rest af en tidligere større haug.
3. Stor høstaktomt.
  4. Lyngklædt rundhaug, liggende paa fjeldgrund. Den er stærkt oprodet i midten, hvor der sees et aflangt ødelagt kammer. Haugen er 14 m i tvermaal og ca. 1,8 m høi og bestaar for det meste af rullesten.
  5. Rest af en rundhaug af rullesten, liggende paa en klippe. Haugen er nu vel 9 m i tvermaal.
  6. Rundhaug af store flade stene, liggende paa fjeldgrund. Den er nu ca. 8,5 m i tvermaal og 1 m høi og oprodet i midten.

7. Rest af en rundhaug af rullesten. Den ligger ogsaa paa fjeldgrund og er ca. 8,5 m i tvermaal.
8. Lyngklædt rundhaug paa toppen af en liden klippe. Den er noget udgravet i toppen og er nu 8,5 m i tvermaal og 1,2 m høi. Haugen har jeg undersøgt. 30 cm under haugens overflade laa et lag af kul og brændte ben ca. 1,8 m i tvermaal. Dette indeholdt ingen oldsager. Under dette bestod haugen af stor sten lige tilbunds til fjeldgrunden. Længs denne laa et lag af sort kulblandet muld. Blandt stenene i det øvre parti af haugen laa flere heller. Da haugens sammensætning viste tydelige mærker efter en tidligere udgravning, har sandsynligvis disse tilhørt et tidligere ødelagt gravkammer.
9. Lyngklædt rundhaug paa toppen af en liden klippe. Haugen er udgravet i midten, hvor der rager en stor sten op. Straks søndenfor denne ligger en stor stenhelle. Ved foden er haugen ca. 16,5 m i tvermaal og 2 m høi.

τ. κ

Fig 4.

Jeg har undersøgt haugen fra den sydøstlige side. Paa fjeldet laa et 20 cm tykt lag af gul fed muld. Over dette et ca. 70 cm tykt lag af almindelig rullesten. Over dette fandtes paa den østlige side af stenen et smalt gravkammer (fig. 4), 1,4 m langt, 38 cm bredt og 50 cm

dybt. Siden var dannet af en lang og en kort helle. Den nordlige ende var dannet af en smuk helle. Den sydlige ende var noget ødelagt. Kammeret var dækket af tre tynde heller, der laa noksaa uregelmæssigt over kammeret, og da den ene laa næsten lige i dagen, har kammeret sandsynligvis tidligere været aabnet. Dette var fyldt med sten og muld og indeholdt kun lidt brændte ben. Paa bunden var det dækket af smaa flade stenheller. Den nordlige dækhelle stak et stykke udenfor kammerets nordlige ende. Under denne og udenfor kammeret laa endel tørre brændte ben samt et ganske lidet stykke af en lerurne. Kammeret er nu istandsat.

Stenhellen, som ligger søndenfor stenen, tog jeg op og undersøgte stedet under hellen. Her saaes rester af et kammer, som har været ca. 40 cm bredt. Længde kunde derimod ikke bestemmes. Da ovennævnte stenhelle var 1,8 m lang, har altsaa kammeret været noget kortere. I mulden mellem stenene fandtes to bøjlenaale af bronze, en kniv af jern, et stykke af en nøgel af jern samt nogle smaa stykker af en urnekop med hank.

10. Græsklædt rundhaug paa indmark. Den er betydelig udgravet i midten. Den bestaar af muld, grus og sten. Om foden gaar en krans af store stene. Den er 11 m i tvermaal og 1,8 m høi.
11. Et par høstaktomter.
12. Her har ligget en stor toppet rundhaug.
13. Ca. 90 skridt i syd for Palle Melings vaaningshus ligger en affaldsdyngge af østersskjæl, der er dækket af et 10 cm tykt muldlag. Affaldsdyngen er 10 cm tyk, 6 m bred og 9 m lang. Den ligger dels direkte paa fjeldgrund, dels paa aurlignende muld, der udfylder smaa fordybninger i fjeldet. Jeg har undersøgt den paa flere steder, men har kun fundet aabne østersskaller.

Haga.

1. Græsklædt rundhaug, 7,5 m i tvermaal og 0,7 m høi. Den nordre halvdel er næsten bortryddet.

Fortegnelse

over

oldsager indkomne til Stavanger museum i 1902.

Med 11 i teksten trykte tegninger.

Ved

Tor Helliesen.

1. Fund fra ældre jernalder fra Meling i Haalands pgd., Jæderen og Dal., i et ødelagt gravkammer i haug no. 9. (2417).
  - a. *Bøilenaal* af *bronze*, 6,1 cm lang. Stilken mangler. Bøilen er 3,5 cm lang, 1,25 cm bred paa midten og 0,7 cm bred i hver ende. Efter midten er den svagt kjølet. Forstykket og bagstykket er lige, 1,2 cm lange og 0,7 cm brede med afrundet spids og en tverfure 0,5 cm ifra bøjlen. Denne er noksaa flad, men har muligens tidligere havt en større bøining (fig. 1).
  - b. *Bøilenaal* af *bronze*, 5,1 cm lang. Stilken mangler. Forstykket og bagstykket er næsten lige. Forstykket er næsten cirkelrundt, bagstykket har stumpe hjørner paa den indre side og er oventil forsiret med to cirkelpunkter. Bøilens ydre spændvidde er 2,5 cm, paa midten har den en cirkelrund udvidelse (fig. 2).
  - c. *Kniv* af *jern*. Bladet er 9 cm langt og 2,3 cm bredt. Tangen er 11,5 cm lang.
  - d. Tre smaa brudstykker af en *nøgel* af *jern*.
  - e. Nogle smaa brudstykker af en *urnekop*.
  - f. Et lidet furet brudstykke af en *urne* af rødbændt *ler*.
2. Brudstykker af en grov *gravurne*, funden i grunden af en udjævnet haug, 3 m nord for haug no. 2 a paa Meling, Haalands pgd., Jæderen. (2418).

3. Brudstykker af en grov *gravurne*, fundet i et tidligere aabnet gravkammer i langhaug no. 2 b paa gaarden Meling, Haalands pgd. Jæderen. (2419).

T. H.

Fig. 1.

T. H.

Fig. 2.

4. Gravfund fra yngre jernalder, fundet i en tidligere op-
rodet rundhaug no. 2 c paa Meling, Haalands pgd., Jæ-
deren. (2420).
- a. *Økseblad* af jern, 20,7 cm langt og 9,9 cm bredt langs
eggen. Forsiden og bagsiden er lig hinanden.
- b. *Kniv* af jern. Bladet 7,8 cm langt og 2,1 cm bredt.
Tangen er 11 cm lang.

- c. *Saks af jern*, lig Rygh 442. Den er 22,3 cm lang, hvoraf bladene er 10,3 cm lange.
  - d. *Ildstaal*, lignende Rygh 426. Det er 7,2 cm langt.
  - e. Firkantet *beslagplade af jern*, 3,5 cm lang og 2,8 cm bred. I midten er et aflangt firkantet hul og i hvert hjørne et fladt, ca. 1,2 cm bredt, naglehoved.
  - f. Trekantet *beslagplade af jern*, 4 cm langt og 3,2 cm bredt, forsynet med 3 runde flade naglehoveder.
  - g. *Bidsel af jern*. Mundbiddet er ca. 12 cm langt. Ringene er 5 cm i ydre tvermaal, forsynet med en fure langs siden. Til hver ring er fæstet en firkantet beslagplade til bidselet, 4 cm lang 3 cm bred med fire runde flade, 1 cm vide, naglehoveder.
  - h. Brudstykke af en *sigdblade*, 2,5 cm bredt.
  - i. Tre fliser af et *tveegget sværd*.
  - j. Et brudstykke af en *skjoldbule*.
  - k. *Brynesten af lerskifer*, 50 cm lang, 3,7 cm bred og 1,5 cm tyk.
  - l. *Klinknagler*.
Kul og brændte ben.
5. Fund fra yngre jernalder fra en tidligere udgravet haug no. 2 a paa Meling i Haalands pgd., Jæderen og Dal. (2421).
- a. *Saks af jern*, lignende R. 443. Den er 30 cm lang, hvoraf bladene er 9,5 cm. Saksens grene er runde.
  - b. Endel tænder samt brudstykker af tænder til en *linhekle*. Tænderne er 10,8 cm lange.
  - c. *Krampe af jern*, 8,5 cm lang. Til krampen er fastrustet et stykke bronze, der delvis er smeltet. Det ser ud til at være en rest af en skaalformet smykke-naal.
  - d. *Stift af jern*, 6,5 cm lang.
  - e. To smaa *stifter af jern*.
  - f. Brudstykker af et simpelt *lerkar*.
Kul og brændte ben.
6. *Gravurne af brændt ler*, 16,3 cm høi, 11,3 cm vid over aabningen, 13,2 cm over midten og 8 cm over bunden.